

De essentie van Azië

Over pagodes, gebedsmolens en heilige koeien

Jolanda Schepers & Olaf Tetteroo

De essentie van Azië

© 2020

Titel	De essentie van Azië
Ondertitel	Over pagodes, gebedsmolens en heilige koeien
ISBN	978-94-92723-741
Druk	1e druk 2020
NUR	517 - Reisgidsen Azië 508 - Reisverhalen
Bisac	TRV000000 TRAVEL / General TRV003000 TRAVEL / Asia / General TRV003010 TRAVEL / Asia / Central TRV003020 TRAVEL / Asia / China TRV003030 TRAVEL / Asia / Far East TRV003040 TRAVEL / Asia / India & South Asia TRV003060 TRAVEL / Asia / Southeast
Auteur	Jolanda Schepers
Fotografie	Olaf Tetteroo
Ontwerp	Cora Verhagen
Tekstcorrectie	Rien Wisse
Boekproductie	Het Boekenschap, Zelhem
Bestellen	www.hetboekenschap.nl

HET
BOEKEN
SCHAP

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur en de uitgever. Ondanks alle aan de samenstelling van dit boek bestede zorg kan noch de uitgever, noch de auteur aansprakelijk worden gesteld voor eventuele schade die het gevolg is van enige fout in deze uitgave.

De essentie van Azië

Over pagodes, gebedsmolens en heilige koeien

Jolanda Schepers & Olaf Tetteroo

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	7
Noord-India	9
Zuid-India.....	51
Cambodja en Laos.....	93
Myanmar	135
China en Tibet	177
Yushu	213
Dankjewel.....	253

Voorwoord

In 2003 maken we voor het eerst kennis met het Aziatische continent. We reizen dat jaar door Thailand en het blijkt liefde op het eerste gezicht te zijn. Al dwalend door de straatjes van een Thais stadje zeggen we bijna gelijktijdig tegen elkaar dat we ons hier erg thuis voelen. Niet alleen de liefde voor Azië, maar ook de passie voor het reizen is geboren.

Na deze eerste reis door Thailand zullen we nog vele malen naar dit werelddeel afreizen, en we hopen dat in de toekomst ook te blijven doen. We bezochten niet alleen landen in Azië, maar we reisden ook naar andere delen van de wereld. De wens ontstond om de ervaringen van onze reizen te gaan delen. In 2016 werd dan ook Wereldpaden 'geboren': ons eigen plekje op het wereldwijde web, waar we onze ervaringen in woord en beeld konden delen.

Ik kan ze me nog goed herinneren, de eerste plannen voor een eigen verhalenwebsite; het was in Namibië, ver van de bewoonde wereld, op een camping waar de springbokken om onze tent heen dartelden. Daar werd het zaadje voor Wereldpaden geplant.

Nadat we een tijd verhalen en beelden op de website van Wereldpaden hadden gedeeld, ontstond de stille wens om onze verhalen in een boek te mogen delen. Ik droomde al heel lang over het schrijven van een boek en wat begon als een droom, werd stapje voor stapje steeds meer werkelijkheid. Met veel liefde en passie werkten we aan het boek.

Het schrijven en het uitzoeken van de vele foto's namen ons tijdens dit proces weer opnieuw mee op reis. Herinneringen van intense ervaringen werden weer levend. We zagen weer de kleurrijke mensen, snoven weer de kruidige geuren op, en hoorden het ononderbroken getoeter in de drukke steden en de absolute stiltes in de tempels.

En na vele uren dagboeken teruglezen, herinneringen ophalen, schrijven en foto's uitzoeken, ligt dan nu het boek voor ons. Een boek vol prachtige verhalen en plaatjes over een bijzondere plek op deze wereld: Azië.

Alle verhalen zijn gebaseerd op de vele teksten uit mijn dagboeken, die ik tijdens elke reis bijhoud, en komen recht uit mijn hart. Alle foto's zijn in het moment zelf gemaakt, niets is in scène gezet, niets is geacteerd. Elk beeld is een weergave van het dagelijks leven van de vele mensen die we mochten ontmoeten en die ons via dit beeld een inkijkje hebben gegeven in hun leven. De verhalen gaan over die ene ontmoeting, de glimlach van dat kleine meisje, de zegening van een monnik, dat mooie vergezicht, een ceremonie in een verlaten tempel. We hebben geprobeerd om Azië in al haar puurheid weer te geven: 'De essentie van Azië'.

Dat Azië je mag inspireren.

Olaf & Jolanda

Kerkrade, december 2019

Noord-India

Over heilige koeien en maharadja's

Ik raak geïmponeerd door de drukte op straat,
alsof die als een beklemmende deken
over mij heen valt

Een vreemde wereld

Laat in de avond komen we aan in Delhi, de hoofdstad van India. Het weinige dat ik in het donker van de stad kan zien, lijkt in niets op ons georganiseerde en gecontroleerde Nederland. Wat verdwaasd door de lange vlucht en de nieuwe, onbekende wereld waar we in terecht zijn gekomen, komen we aan in ons hotel. Het is al laat, dus meteen na het inchecken gaan we slapen. De kamer is eenvoudig en zonder raam. Dit kan ons nu niet deren; het enige dat we nu willen is slapen.

De volgende ochtend vangen we de eerste glimp van Delhi bij daglicht op. Ik loop naar buiten en weet eigenlijk niet zo goed waar ik moet kijken. Er is zoveel om me heen te zien. Niets in Delhi komt me 'bekend' voor. We lopen richting het metrostation. Ik heb een raar gevoel, alsof de wereld om me heen niet echt is. Ik raak geïmponeerd door de drukte op straat, alsof die als een beklemmende deken over mij heen valt. Overal gebeurt wel iets. Ik zie langs de weg mensen die hun handeltje hebben. Een man drijft zijn slijpsteen aan met een fiets; wel een gezonde manier, maar niet echt prettig in de vochtige hitte van de stad.

Op het metrostation is het nog veel drukker. Mijn gevoel van controleverlies neemt toe. Hoe moeten we hier ooit in de juiste metro komen? Hoewel de stad oud en smoezelig oogt, is de metro opvallend modern. We nemen de metro naar Old Delhi. De buurt van ons hotel leek al niet erg modern, maar de huizen in Old Delhi ogen nog veel ouder. Zodra we het metrostation uitlopen, worden we begroet door een groepje apen. Apen in deze miljoenenstad? In Indiase steden leeft alles bij en door elkaar: mensen, apen, koeien, honden, ratten, muizen, katten – noem maar op.

Om kennis te maken met het oude gedeelte van Delhi stappen we in een riksja, die ons tot diep in het complexe stegenstelsel meeneemt. Ik kan niet geloven dat mensen hier kunnen leven. De steegjes zijn heel smal. De huizen zijn tegen elkaar aangebouwd. En alles wordt omlijnd door dikke bundels elektriciteitskabels die gevaarlijk dicht bij de huizen hangen. Het risico op kortsluiting lijkt me heel groot. Ik vraag me af wat er gebeurt als er in zo'n klein steegje brand uitbreekt. Hoe kan het dat mensen zich hier veilig voelen? Overal zijn kleine winkeltjes en er krioelen vele mensen door de smalle steegjes. In India is de meestvoorkomende religie het hindoeïsme, maar in Old Delhi wonen overwegend moslims. Als je er bent, moet je een bezoekje brengen aan de vrijdagmoskee oftewel de Masjid-i-Jahan Numa, de belangrijkste moskee in Delhi. Die is gebouwd in opdracht van mogul Shah Jahan, die ook de beroemde Taj Mahal in Agra liet bouwen.

En alles wordt omlind door dikke bundels elektriciteitskabels die gevaarlijk dicht bij de huizen hangen

Een ander beroemd bouwwerk in Old Delhi is het Rode Fort of Lal Qila. Ook dat werd gebouwd door Shah Jahan. Het prachtige fort ligt aan de Yamuna, een van de heilige rivieren in India. Helaas kunnen we het niet bezoeken, want het is vandaag maandag en dan is het gesloten.

Delhi-belly

En dan is het tijd voor de eerste lunch. We bekijken uitgebreid de kaart en na wat getwijfel kies ik voor palak paneer, een gerecht met spinazie en kaas. Ik krijg het opgediend in een klein tinnen kommetje. Er drijft flink wat olie bovenop. Ik kijk argwanend naar deze drijvende olievlek. Ik ben bekend met de reputatie van India, en vrees dat deze olie rechtstreeks mijn darmen in zal drijven en een Delhi-belly oftewel diarree gaat veroorzaken. Bezorgd en met lange tanden neem ik de eerste hap. Ik ben aangenaam verrast; mijn smaakpapillen worden op een zeer aangename manier beroerd. Ik zet mijn zorgen over de mogelijk negatieve effecten van deze lunch aan de kant en geniet. Bij het verlaten van het restaurantje zien we de kok in diverse potten en pannen roeren. Deze man heeft werkelijk een heerlijk gerecht op tafel weten te toveren.

De Indiase nachttrein

We staan op het station van Old Delhi om op de nachttrein naar Jaisalmar te stappen. Maar we kijken eerst nog wat rond op het perron. In de verte zie ik mensen alvast van de trein afspringen, terwijl die nog niet tot stilstand is gekomen. We lopen langs een kar die volgestapeld is met dozen. Ik hoor een hoog gepiep. Als ik dichterbij kom, zie ik tot mijn schrik dat de dozen zijn volgestouwd met kuikentjes. Zo'n verblijf moet angstaanjagend zijn voor deze kleine wezentjes. In India heb je echter nooit lang de tijd om ergens bij stil te staan, want je aandacht wordt alweer snel getrokken door een andere prikkel. Wanneer de trein komt, voel ik me dan ook overprikkeld, maar dan moet de grote rush nog komen. Iedereen spoedt zich naar de trein. In het gedrang moeten wij onze coupé zien te vinden. Vermoeid van alle indrukken strijk ik neer op de bank. Langzaam komt de trein in beweging. Ik zie de mierenhoop Delhi langzaam aan mij voorbijtrekken. Net voordat we de stad uitrijden, passeert de trein kleine hutjes; sommige staan nog geen

meter van het spoor af. Dit is de sloppenwijk van Delhi. Ik word er stil van. Hoe kunnen mensen hier wonen en leven? India is een land met grote tegenstellingen. Het maakt een enorme economische groei door en er is een nieuwe, rijke klasse ontstaan. Maar een belangrijk deel van de bevolking leeft nog in grote armoede, zoals de mensen die hier langs het spoor leven. Welk toekomstperspectief heeft een kind dat hier geboren wordt? Voorlopig heb ik tijd genoeg om hier over na te denken, want we zullen zo'n twintig uur in de trein zitten. Ik staar naar buiten en zie het landschap aan me voorbijglijden. Langzaam zink ik steeds dieper in mijn eigen gedachten.

Slapen in de trein

In de coupé is plek voor zes mensen. De banken worden straks omgebouwd tot drie bedden boven elkaar. Er is geen deur in de coupé, dus ik ga ervan uit dat we vannacht weinig privacy zullen hebben. Gestaag gaan de uren voorbij. Het wordt avond, tijd om ons bed op te maken. Ik probeer met mijn lakenzak een gezellig en schoon bedje voor mezelf te creëren. Het valt me op dat sommige Indiërs een ietwat vreemde gewoonte hebben: ze leggen hun slippers op de ventilatoren die aan het plafond hard ronddraaien. Naast koelte wordt er nu ook een vreemd geurtje verspreid. Ik probeer er maar niet te veel over na te denken en begraaft mijn neus in mijn lakenzak. Voordat ik kan gaan slapen, moet ik eerst nog even naar het toilet op de gang. Voorzichtig waggel ik door de coupé. De buitendeuren blijken gewoon open te staan. Ik krijg meteen een soort doemscenario in mijn hoofd dat ik uit de rijdende trein val zonder dat iemand het opmerkt. Snel loop ik door naar het toilet, waar ik ook niet zo vrolijk van word. Ik tuur naar beneden in een diep, vies en stinkend gat. Onder me zie ik de rails aan me voorbyschieten. Met mijn verstand op nul doe ik snel mijn behoefte en haast me weer terug naar mijn plekje. Ik kruip in mijn opgemaakte bedje. De wielen over de rails klinken als een ritmisch mantra door in mijn hoofd, waardoor ik vrij snel in slaap val. Wonderwel slaap ik de hele nacht door. Af en toe word ik even wakker als de trein tot stilstand komt en mensen hun bagage onder de bedden vandaan halen en uitstappen. De trein komt na elke stop weer langzaam in beweging en wiegt me dan weer in slaap.

De wielen over de rails klinken als een
ritmisch mantra door in mijn hoofd,
waardoor ik vrij snel in slaap val

Als ik weer wakker word, is het al licht. Ik kijk naar buiten en zie dat het landschap nogal veranderd is. De rode zandsteen is langzaam veranderd in een steeds geler wordend zand. Het is duidelijk dat we dieper tot de woestijn doordringen. Jaisalmer ligt in de deelstaat Rajasthan, in het hart van de Tharwoestijn, niet ver van de Pakistaanse grens. Hier en daar staan in het eindeloze gele zand wat verdorde struiken. Af en toe zie ik langs het spoor kamelen voorbijtrekken. Er is geen twijfel meer mogelijk: we zijn hier in de woestijn. Ondanks de lange rit bereiken we voordat ik er erg in heb het eindstation van deze trein, het woestijnstadje Jaisalmer. Ten opzichte van het drukke en overbevolkte Delhi blijkt het een oase van rust te zijn.

Chaos in het labirint

Na de lange rit ben ik wel toe aan een verkwikkende douche. Ik ben daarna heel nieuwsgierig naar de omgeving waar we nu zijn. We besluiten een stadswandeling te gaan maken. Jaisalmer staat bekend om het grote fort dat het hart van het stadje vormt. Na een korte wandeling bereiken we de toegangspoort van het fort. Als we onder de poort doorlopen, is het net alsof we via een tijdmachine bij de maharadja's zijn terechtgekomen. Voor ons spreidt zich een middeleeuwse stad uit, in een wirwar van smalle straatjes en steegjes. Ik verbaas me elke keer over de koeien die overal rondwandelen. De koe is heilig in het hindoeïsme, de meestvoorkomende religie in India. Koeien mogen overal ongestoord rondlopen. En niet alleen koeien: in een smal steegje staat een grote stier die voor iedereen de doorgang blokkeert. We kijken vertwijfeld het straatje in en vragen ons af of we het erop zullen wagen. Voor de zekerheid kiezen we toch maar voor een andere route; we zijn nergens naar op weg, dus wat maakt het uit welk straatje we nemen? De steegjes puilen uit van de winkeltjes. De uithangborden maken het chaotische beeld compleet. Door de straatjes lopen vrouwen in werkelijk prachtige, felgekleurde kleding. Ik kijk mijn ogen uit. Het is een explosie van kleur en uitbundigheid. Dit alles tegen de achtergrond van het oude fort, dat ook nog eens rijkelijk versierd is met mooie gevels en frivole raampartijen. Dit is onze eerste ontmoeting met Rajasthan. Die nacht slapen we heerlijk; in de verte is het fort dat nog veel geheimen aan ons te onthullen heeft.

De volgende ochtend zijn we al vroeg op om de jainistische tempels binnen de muren van het fort te bezoeken. Het jainisme is een religie met ongeveer vier miljoen aanhangers, met name in het westen van India. De jains geloven in leermeesters die de weg, de dharma, zijn voorgedaan. In de tempels staan beelden van deze leermeesters, die nog het meest op Boeddhabeelden lijken. Ik ben overdonderd door de rijke versieringen

Het is net alsof ik het sprookje '1001 nacht' ben binnengewandeld

in de tempel. Het marmer is uitgehouwen in sierlijke krullen; het lijkt alsof je er met je handen doorheen kunt woelen. De witte beelden van de leermeesters staan op de vele hoeken en lachen ons vriendelijk toe. Voor hun voeten staan de vele bloemenoffers, die er door hun volgers zijn neergezet. Veel mensen hebben een doekje voor hun mond; deze aanhangers van het jaïnisme hebben zo veel respect voor alles wat ademt en leeft, dat ze uit angst om een vliegje door te slikken een monddoekje dragen. Ook hebben ze vaak een bezempje bij zich. Daarmee vegen ze de straat voor hun voeten schoon, om niet onverhoopt op een kevertje te trappen.

1001 nacht

Het grote fort in Jaisalmer was jarenlang de verblijfplaats van de maharadja's. Het werd gebouwd door Rawal Jaisal in 1156. Het lag aan de verschillende zijderoutes richting China en groeide daardoor uit tot een handelscentrum. Het hart van het fort was gevormd door een prachtig paleis, waar de maharadja met zijn vele vrouwen en kinderen woonde. We bezoeken dit oude paleis. In de oude en rijkversierde troonzaal zie ik in mijn fantasie de maharadja, met zijn grote snor en tulband, op de troon zitten. Aan zijn voeten ligt een tijger. De bedienden wuiven hem met grote palmladeren koelte toe. Zijn mooie vrouwen bewegen sierlijk op de muziek. Het is net alsof ik het sprookje '1001 nacht' ben binnengewandeld.

Op de rug van een kameel

Het sprookje gaat later op de dag verder als we op de rug van een kameel een tocht door de woestijn maken. We zijn samen met de nomaden op weg naar hun woestijndorpje. Onderweg geniet ik van het uitzicht – dat bestaat uit niets. Nooit eerder heb ik me gerealiseerd dat 'niets' zo mooi kan zijn. De kameel loopt in een rustige cadans en wij bewegen in hetzelfde ritme mee op zijn rug. Na een tijd komen we in het dorp aan. We zitten met de andere reizigers in een grote kring in het zand. Er zijn muziek en dans, en bij de ondergaande zon genieten we van de klanken en de sierlijke bewegingen van de danseres. De zon betovert het geheel ondertussen met een gouden gloed en werpt lange schaduwen over het zand. Het plaatje in de woestijn is prachtig en compleet.

De blauwe stad

De wekker gaat vanochtend vroeger dan ik had gehoopt. Met de slaap nog in de ogen vertrekken we voor dag en dauw richting Jodhpur. Het is nog zo vroeg dat het in de bus niet lang duurt voordat mijn ogen opnieuw dichtvallen. Ik slaap een hele tijd; zodra ik wakker word, zie ik pas door welk landschap we rijden. We passeren meerdere dorpjes en het valt me op dat veel mensen op het platteland in hutjes leven. Het is duidelijk een leven vol armoede en eenvoud. Het vee van de boeren loopt langs de weg. Ik zie geiten en uiteraard koeien. Er lopen zelfs kamelen langs de weg. Ze doen me eraan herinneren dat we nog altijd in de woestijn zitten. Af en toe stopt de bus, zodat we even onze benen kunnen strekken en gebruik kunnen maken van 'het toilet', vaak niet meer dan een verlaten struik. We stoppen bij een tent om uit te rusten. Bij de tent is een put, waaraan een man zich wast. Hij neemt uitgebreid de tijd, zonder zich aan de vreemde bezoekers te storen.

Na een lange rit – maar ik verveel me geen minuut – komen we aan in Jodhpur, het blauwe stadje. Vroeger schilderden de mensen uit de hoogste kaste, de brahmanen, hun huis blauw. Het duurde niet lang tot iederéén zijn huis blauw ging schilderen. Een andere theorie: de kleur blauw weert de muggen en houdt het binnen koel. De vraag is dan wel waarom in India niet alle huizen blauw geschilderd zijn.

Ook in Jodhpur wordt het uitzicht vanuit de stad gedomineerd door een groot fort, het Mehrangarhfort, gebouwd in 1459 door Rao Jodha.

De klim naar het fort

We rijden met een riksja – op zich al een uitdagend avontuur in het drukke verkeer van India – naar het centrum van de stad. Dat is te herkennen aan een grote koloniale klokkentoren, die je eerder in een druilerige Britse stad dan in het exotische Jodhpur zou verwachten. We rijden over een soort autoweg. Het woord zegt het al, een weg voor auto's, maar dat gaat niet op in India. Wat ik op die weg aan voertuigen zie, is niet te geloven: ossenkarren, uiteraard veel riksja's en als toppunt een olifant. Ik denk even dat ik hallucineer, maar het is toch echt een olifant. We laten ons door de riksjarijder afzetten bij de eerdergenoemde klokkentoren. Van daaruit gaan we te voet verder richting het

We lopen rond en ik laat de lugubere verhalen over inmetzelen en levend verbranden op me inwerken

oude fort, dat hoog boven de stad uittorent. We passeren een lokale markt. Het is er een drukte van belang en we kijken onze ogen uit. Indiase markten overprikkelen al snel alle zintuigen. Mijn brein vindt het dan ook niet zo erg als we na een tijdje de marktkraampjes verruilen voor een prikkelarme woonwijk.

Na een flinke klim bereiken we het fort. Dat de maharadja het boven op een berg heeft laten bouwen, was de eerste strategische zet. Ook is het fort uitgerust met dikke muren en een zware toegangspoort. We bezoeken de rijkelijk versierde troonzaal en zien de vertrekken voor de vele vrouwen. We horen het verhaal over iemand die zich als offer aan de maharadja ooit in een van de muren van dit bouwwerk heeft laten inmetzelen. En over de vrouwen die na het overlijden van de maharadja vaak levend op de brandstapel werden verbrand. Hun handafdrukken zijn nog bij de poort te zien. We lopen rond en ik laat de lugubere verhalen over inmetzelen en levend verbranden op me inwerken. We komen op een plek waar we een prachtig uitzicht over de stad hebben, en blijven een tijd staan om naar de huisjes beneden te kijken. Ik zie blauw in alle mogelijke tinten: van babyblauw tot korenblauw, van hemelsblauw tot diep indigo.

Het is tijd om weer terug te gaan; we beginnen aan de afdaling. Zodra we langs de huizen komen, nodigt een man ons uit om naar zijn huis te komen kijken. Hij laat ons de keuken, de slaapkamers en de woonkamer zien. Alle vertrekken komen uit op een binnenhofje. Het is er erg netjes. De vrouw des huizes vraagt of ze henna op mijn hand mag tekenen. Wat een lief gebaar; ze tekent vervolgens de mooiste bloemen.

Op het platteland

We zijn alweer vroeg uit de veren om een bezoekje te brengen aan Bisnoi, een klein ambachtsdorpje in de buurt van Jodhpur. Olaf slaat het bezoek over, want hij heeft last van zijn buik. Met een groepje reizigers bezoek ik het huisje van een vrouw. Ze is alleen. Ze vertelt dat ze 30 jaar oud is en twee kinderen heeft; de oudste is 15, de jongste 8. Haar man werkt in de fabriek en komt maar één keer in de drie maanden naar huis. Het is duidelijk dat deze mensen arm zijn en dat de man hard moet werken om de eindjes aan elkaar te knopen. Ik weet niet hoe het voor haar is – ze zegt er namelijk niets over – maar ik zou het heel moeilijk vinden als ik mijn man, Olaf, maar één keer in de

drie maanden zou zien.

De rest van de tocht lijkt wel een jeepsafari. We zien onderweg gazelles, springbokken en kamelen. Een groepje straathonden jaagt op een gazelle, maar die is ze te snel af. Vreemd om te zien dat honden weer langzaam verwilderen als er niemand voor ze zorgt, en dat hun oerinstinct dan weer komt bovendrijven.

Jain

Na dit bezoekje wordt er koers gezet naar Ranakpur, alwaar de grootste en mooiste jain-tempel van heel India ligt. Ik vond de tempels in Jaisalmer al indrukwekkend, maar deze overtreft alles. De pracht en praal uitgehouwen in marmer schittert ervanaf. De zuilen zijn gedetailleerd uitgehouwen, rondom staan grote marmeren olifanten. Ik kijk mijn ogen uit. Het hoofdaltaar bestaat uit een groot beeld van een leermeester. Er beweegt wat op het beeld. Ik kijk nog eens goed en zie dat er ratten over het beeld wandelen. De leermeester zit ongestoord in meditatiehouding met een ontspannen glimlach op zijn gezicht. Het is weliswaar een beeld, maar ik denk dat elke jainist precies hetzelfde zou doen als er ratten over hem heen zouden lopen. Ik krijg van een jainist een bindi, een stip op mijn voorhoofd. 'For good luck', zegt hij erbij.

De stad van de romantiek

Met de bindi prominent op mijn voorhoofd vervolgen we onze tocht naar Udaipur. Het landschap verandert van vlak naar bergachtig. De weg is onderweg versperd door rotsblokken die langs de bergwanden naar beneden zijn gekomen. Het rijden langs deze wanden lijkt op Russische roulette: niemand weet wanneer het volgende rotsblok naar beneden komt. Ik probeer daar niet te veel bij stil te staan. We zien onderweg aapjes en waterbuffels. In een dorpje zie ik een ceremonie van dansende meisjes met beelden op hun hoofd. Alles gaat in een flits aan me voorbij. Er is geen tijd om erbij stil te staan. Langzaam zink ik steeds dieper weg in mijn gedachtestroom; ik word er rustig van. Na een lange rit met een prachtig uitzicht – met beelden op mijn netvlies van situaties waarvan ik niets heb begrepen en vol mooie dromen – komen we in de avond in Udaipur aan.

Het is nog een lange wandeltocht naar ons hotel, dat ergens in de smalle straatjes

Tegen zonsondergang bezoeken we opnieuw de Angkor Wat. Onderweg krijgen we een fikse regenbui over ons heen. Als het in Azië regent, dan is het vaak alsof iemand de kraan wagen-wijd openzet. Deze bui valt onder de categorie stortdouche en we moeten dan ook even schuilen. Bij aankomst blijkt dat veel toeristen al vertrokken zijn, omdat het bijna sluitingstijd is. Op het binnenhof van de Angkor Wat sta ik dan ook opeens helemaal alleen. De sfeer is magisch. De lucht is nog steeds bezwangerd met dreigende regenwolken en het druppelt nog een beetje. De torens steken sterk af tegen de grijze wolken. De damp van de regen stijgt omhoog. Overal kwetteren vogeltjes, wellicht omdat ze blij zijn dat de regen ze wat verkoeling heeft gebracht. Verder is er absoluut niets – een ultiem moment van puur zijn. Helaas is dat moment maar van korte duur, want de bewakers wijzen ons erop dat het tijd is om te gaan. In stilte en erg onder de indruk lopen we rustig terug.

Angkor Wat, Cambodja

9 789492 723741 >

HET
BOEKEN
SCHAP

WERELDPADEN.NL
OVER DE ESSENTIE VAN REIZEN

In **De Essentie van Azië** word je meegenomen door het hart van India, Tibet, China, Cambodja, Laos en Myanmar. In India bezoek je de forten van de maharadja's die zo uit de vertellingen van **Duizend-en-een-nacht** lijken te komen. Als pelgrim reis je naar Varanasi, aan de oevers van de heilige rivier de Ganges. In Tibet bezoek je de Potala, het paleis van de Dalai Lama, slaap je bij nomaden en word je op de thee uitgenodigd bij de Lama.

Jolanda Schepers en Olaf Tetteroo reizen over de hele wereld. In dit boek bundelen ze hun ervaringen samen in mooie verhalen en authentieke beelden. Het boek is voor iedereen die geïnspireerd wil worden door de schoonheid van het bijzondere en veelzijdige continent Azië.

